

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313312 Advocacia	OB	1	1

Professor de contacte

Nom: Míriam Cugat Mauri

Correu electrònic: Miriam.Cugat@uab.cat

Equip docent

Joan Baucells Lladós

Juan Carlos Gavara de Cara

Fermín Morales Prats

María Jesús García Morales

Jose Riba Ciurana

Josu de Miguel Barcena

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent extern a la UAB

Begoña Sos

Blanca Ruiz-Zorrilla Cruzate

Carlos Ramos Rubio

Carme Guil

Enric Bertolín Ponsa

Jordi Álvarez

Jordi Puigvert Terra

José Luis Ramírez Ortiz

Josep Maria Torras Coll

Marc Pérez Bou

María Calvo López

María Dolores Balibrea Pérez

Mercedes de la Peña Oliete

Miguel Ángel Gimeno Jubero

Oriol Rusca Nadal

Pablo Llarena Conde

Pilar López Fondón

Yolanda Rueda Soriano

Prerequisits

Per al seguiment d'aquest mòdul no s'exigeix cap requisit especial, a banda del general per a l'accés al màster, consistent en la possessió de la llicenciatura o grau de Dret. Per tant, es dona per suposat que l'alumne compta amb els coneixements bàsics del Dret penal i processal penal prèviament adquirits durant els estudis de llicenciatura o grau.

Objectius

L'objectiu del Mòdul és donar a conèixer a l'alumne els principals medis i vies penals de defensa dels interessos dels seus patrocinats. Per a l'assoliment d'aquest objectiu, les sessions es dirigiran a: a) revisar les principals institucions del dret penal i processal des del punt de vista de la pràctica de l'advocacia; b) familiaritzar l'alumne amb el contingut i funció dels principals instruments jurídics de defensa legal al si procés penal (querella, recursos, escrits d'oposició als recursos, etc.); c) iniciar-lo en la seva aplicació pràctica (redacció dels escrits, aplicació pràctica dels conceptes de la part general i especial del dret penal en la fonamentació jurídica dels escrits).

Competències

- Conèixer les tècniques dirigides a investigar i establir els fets en els diferents tipus de procediment, especialment la producció de documents, els interrogatoris i les proves pericials.
- Desenvolupar destreses i habilitats per escollir l'estratègia correcta a l'hora de defensar els drets dels clients, tenint en compte les exigències dels diferents àmbits de la pràctica professional.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Saber exposar fets, oralment i per escrit, i extreure argumentalment conseqüències jurídiques considerant el context i el destinatari a qui vagin dirigides, d'acord en el seu cas amb les modalitats pròpies de cada àmbit procedimental.
- Tenir i desenvolupar habilitats que facin possible aplicar els coneixements acadèmics especialitzats adquirits en el grau a la realitat canviant a què s'enfronten els advocats per evitar situacions de lesió, risc o conflicte en relació amb els interessos.

Resultats d'aprenentatge

1. Adquirir les tècniques d'avaluació dels fets en el tipus penal corresponent. Manejar jurisprudència.
2. Conèixer els diferents escrits de petició que es poden generar a la seu d'instrucció.
3. Conèixer les tècniques de la defensa del client en seu policial i davant del jutjat d'instrucció.
4. Conèixer les tècniques d'interrogatori.
5. Localitzar, analitzar i valorar la legislació, la jurisprudència i la doctrina científica aplicables al cas.
6. Proposar diligències d'investigació i prova en l'acte del judici oral.
7. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
8. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
9. Redactar escrits d'acusació i de defensa en la fase intermèdia del procés penal.
10. Redactar i conèixer els diferents recursos davant de les resolucions judicials del jutge d'instrucció després de la sentència.

11. Saber exposar fets, oralment i per escrit, i extreure argumentalment conseqüències jurídiques considerant el context i el destinatari a qui vagin dirigides, d'acord en el seu cas amb les modalitats pròpies de cada àmbit procedimental.

Continguts

I. CUESTIONES FUNDAMENTALES DEL DERECHO PENAL

4/10 (02), 5/10 (01)

Fermín Morales Prats

Catedrático de Derecho penal UAB, Abogado.

1. Tipos de infracciones penales: delitos graves, delitos menos graves y leves.
2. Causas de exención o atenuación de la imputabilidad. Circunstancias de exención o atenuación de la culpabilidad. Supuestos de exclusión de la punibilidad.
3. Las penas y las medidas de seguridad. Su aplicación.
4. Responsabilidad penal de las personas jurídicas. Penas y criterios de determinación. Responsabilidad civil.

II. EL MARCO CONSTITUCIONAL DEL PROCESO PENAL: PRINCIPIOS Y DERECHOS

6/10 (02) y 7/10 (01)

María Jesús García Morales

Profesora Titular de Derecho Constitucional, UAB

1. Tutela judicial efectiva.
2. El derecho al juez ordinario predeterminado por la ley.
3. El derecho a la defensa y a la asistencia letrada.

III. INTRODUCCIÓN AL DERECHO PROCESAL PENAL

10/10 (01), 11/10 (02)

Oriol Rusca Nadal

Abogado, Decano del ICAB

1. Tipos de procedimiento.
2. Los procesos penales especiales
3. Jurisdicción y competencia en el orden jurisdiccional penal
4. Las partes en el proceso penal. Capacidad, legitimación, representación y defensa.

IV. LA INCOACIÓ DEL PROCEDIMIENTO

13/10 (02), 14/10 (01)

Marc Pérez Bou

Abogado

1. Incoación del proceso: denuncia; querrela; atestado; incoación de oficio. La investigación preprocesal. La investigación por el Ministerio Fiscal. Las actuaciones de la Policía Judicial. Primera intervención del abogado en centros policiales y judiciales.

2. Lainstrucción: los actos de investigación, preconstitución de prueba, prueba anticipada y medidas instrumentales restrictivas de derechos, con especial referencia al derecho de las partes a conocer las actuaciones, intervenir en su desarrollo e impugnarlas.

V. LAS MEDIDAS CAUTELARES

17/10 (01) y 18/10 (02)

Yolanda Rueda Soriano

Magistrada, Audiencia Provincial de Barcelona

1. Medidas cautelares personales: Detención, prisión provisional, libertad provisional y otras medidas cautelares personales. El procedimiento de «habeas corpus».
2. Mención a las medidas cautelares reales.
3. Referencia a las medidas que pueden adoptarse en procesos por violencia doméstica y por hechos derivados del uso y circulación de vehículos de motor.

VI. GARANTÍAS CONSTITUCIONALES EN FASE DE INSTRUCCIÓN

19/10 (01) y 20/10 (02)

Juan Carlos Gavara de Cara

Catedrático de Derecho Constitucional, UAB

1. Derecho al secreto de las comunicaciones - Intervención de las comunicaciones.
2. Derecho a la inviolabilidad de domicilio - entrada y registro domiciliario.
3. Derecho a la integridad física y a la intimidad - intervenciones corporales

VII. EL PROCEDIMIENTO PARA EL ENJUICIAMIENTO RÁPIDO DE DETERMINADOS DELITOS

24/10 (01) y 25/10 (02)

Jordi Puigvert Terra

Abogado

1. Ámbito de aplicación.
2. Especial referencia a aspectos sustantivos y procesales de los delitos contra la seguridad vial, salud pública y violencia doméstica.
3. La conformidad.
4. La tutela judicial ante los Juzgados de violencia sobre la mujer: especialidades procesales.

VIII. LA FASE INTERMEDIA

26/10 (01) y 27/10 (02)

José Luis Ramírez Ortiz

Magistrado, Audiencia Provincial de Barcelona

1. La solicitud de diligencias complementarias.
2. El sobreseimiento o transformación de la causa.
3. La apertura del juicio oral.
4. Las calificaciones provisionales de las partes.
5. La conformidad del acusado.

IX. ARTÍCULOS DE PREVIO PRONUNCIAMIENTO Y JUICIO ORAL

2/11 (01) y 3/11 (02)

Enric Bertolín Ponsa

Abogado

1. Los artículos de previo pronunciamiento, con especial mención a la extinción de la responsabilidad criminal y cancelación de antecedentes penales
2. El juicio oral en los distintos procedimientos penales. Asistencia del acusado al juicio oral. Efectos de la inasistencia. Interrogatorios en juicio.

X. PRÁCTICA Y VALORACIÓN DE LA PRUEBA

4/11 (02) y 7/11 (01)

Pilar López Fondón

Fiscal, Audiencia Provincial de Barcelona

1. La prueba.
2. Medios de prueba.
3. Proposición, admisión o denegación; prueba anticipada; proposición en el acto del juicio; prueba acordada «ex officio».
4. Auto de admisión de prueba: elementos determinantes y actuaciones ante la denegación de pruebas.

XI. EL JUICIO ORAL Y SENTENCIA

8/11 (02) y 9/11 (01)

Jordi Puigvert Terra

Abogado

1. Conclusiones.
2. Informe final del juicio: contenido y posibilidades de variación respecto de las conclusiones provisionales.
3. La sentencia.

XII. EL RECURSO DE CASACIÓN

14/11 (01) y 15/11 (02)

Mercedes de la Peña Oliete

Fiscal, Audiencia Provincial de Barcelona

1. Introducción.
2. Procedencia del recurso.
3. Tramitación del recurso.
4. Tres aspectos prácticos concretos: 4.1. Cómputo del plazo. 4.2. Acuerdos de Pleno no jurisdiccional de la Sala Segunda del TS. 4.3. El recurso de casación y el recurso de amparo.

XIII. NULIDAD DE ACTUACIONES Y RECURSO DE AMPARO

16/11 (01) y 17/11 (02)

Josu de Miguel Bárcena

Profesor agregado de Derecho constitucional (Titular acr.), UAB

1. Incidentes de nulidad de actuaciones.
2. La protección de los derechos fundamentales en España. La tutela judicial: el amparo judicial y el amparo constitucional. El procedimiento preferente y sumario de protección de los derechos

fundamentales y libertades públicas. La protección de los derechos humanos en el Consejo de Europa.
El Tribunal Europeo de Derechos Humanos.

XIV. LA EJECUCIÓN DE LAS PENAS Y LAS ALTERNATIVAS AL INGRESO EN PRISIÓN. EL CUMPLIMIENTO DE LAS CONDENAS

21/11 (01) y 22/11 (02)

Blanca Ruiz-Zorrilla Cruzate

Abogada

Ejecución de sentencia y alternativas al ingreso en prisión.

1. Indulto, refundiciones, revisiones de condena.
2. Libertad condicional.
3. Ejecución de las medidas de seguridad.

XV. RESOLUCIONES PROCESALES. RECURSOS

23/11 (01) y 24/11 (02)

Josep Maria Torras Coll

Magistrado, Audiencia Provincial de Barcelona

1. Clases de resoluciones procesales.
2. Presupuestos, requisitos y efectos de los recursos.
3. Los recursos no devolutivos: reforma y súplica.
4. Los recursos devolutivos: apelación y queja.

XVI. EL JUICIO DE FALTAS/DELITOS LEVES

28/11 (01) y 29/11 (02)

Jordi Puigvert Terra

Abogado

1. Régimen general.
2. Señalamiento de juicio y citaciones.
3. Celebración del juicio.
4. Sentencia y su impugnación

1. XVII. EL PROCEDIMIENTO DEL TRIBUNAL DEL JURADO

30/11 (01) y 1/12 (02)

Carlos Ramos Rubio

Magistrado, Tribunal Superior de Justicia de Cataluña

1. Regulación, competencia y composición.
2. La instrucción.
3. El juicio oral.
4. La sentencia y los recursos.

XVIII. RESPONSABILIDAD Y PROCESO PENAL DE MENORES

12/12 (01) y 13/12 (02)

Josep Riba Ciurana

Abogado, Profesor asociado UAB

1. Principios informadores de La Ley 5/2000, de 12 de enero, de Responsabilidad Penal del Menor.
2. Responsabilidad penal de los menores y medidas comprendidas en la Ley.

XIX. LA RESPONSABILIDAD CIVIL DERIVADA DE DELITO, COMISO Y COSTAS

14/12 (01) y 15/12 (02)

Miguel Ángel Gimeno Jubero

Magistrado, Tribunal Superior de Justicia de Cataluña

Pablo Llarena Conde

Magistrado, Tribunal Supremo

Metodologia

El mètode docent és de caràcter teòric-pràctic. Per a preparar cadascuna de les sessions, els alumnes hauran de llegir el material que se'ls proporcioni a través del campus virtual. A la classe, s'explicaran i discutiran amb el professor els aspectes principals dels temes objecte d'estudi i es realitzaran exercicis de redacció dels principals escrits de la pràctica forense. Quatre de les sessions es dedicaran a preparar i desenvolupar judicis simulats.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	38	1,52	1, 2, 3, 4, 5, 8
Resolució de casos pràctics	19	0,76	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Entrega i correcció d'escrits i casos	36	1,44	2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Preparació de judicis simulats	6	0,24	4, 6, 7, 8, 11
Tipus: Autònomes			
Lectura de materials, preparació de judicis simulats.	76	3,04	1, 5, 8, 9, 11
Preparació d'examen	22	0,88	1, 5, 8, 11

Avaluació

50% Examen tipus test (cal assolir un mínim de 4 punts sobre 10 per a aprovar l'assignatura).

50% Avaluació continuada

Revaluació: només test

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
CAS PRÀCTIC I JUDICIS SIMULATS	50%	26	1,04	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
TEST	50%	2	0,08	1, 2, 3, 5, 10

Bibliografia

GIMENO SENDRA, V., Derecho processal penal, 2ª ed., Civitas, 2015.

GIMENO SENDRA, V., Casos prácticos de Derecho procesal, 4ª ed., CERA, 2012.

MUÑOZ CONDE, F., Derecho penal. Parte general, 9ª ed., 2015.

MUÑOZ CONDE, F., Derecho penal. parte especial, 20ª ed., Tirant lo Blanch, Valencia, 2015.

QUINTERO OLIVARES, G., Parte general del Derecho penal, 5ª ed., Aranzadi, 2016.

QUINTERO OLIVARES, G. (dir.), Compendio de la parte especial del derecho penal, Aranzadi, 2016.

VIEIRA MORANTE, E., Dictámenes escritos del Ministerio Fiscal, Tirant lo Blanch, Valencia, 2007.

www.boe.es

www.fiscal.es

www.poderjudicial.es